

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

**Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
įsigytų ir atvirosios prieigos el. knygų paieška ir naudojimas**

Vilnius, 2021

Parengė:
Alvida Diržauskienė

Recenzavo:
Aušra Vaškevičienė
Ilona Žilienė

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos įsigytų ir atvirosios prieigos el. knygų paieška ir naudojimas

Turinys

Įvadas.....	4
Lietuvos ir užsienio leidėjų el. knygų paieška Nacionalinėje bibliotekoje	4
El. knygų paieška portale www.ibiblioteka.lt	6
El. knygų paieška Nacionalinės bibliotekos el. kataloge.....	10
Lietuvių literatūros klasikos paieška portale www.epaveldas.lt	12
El. knygų paieška viešosios prieigos el. išteklių archyve (EIA)	14
El. knygų paieška duomenų bazėje <i>De Gruyter</i>	14
El. knygų paieška duomenų bazėje <i>Taylor & Francis Group</i>	22
El. knygų paieška per <i>EBSCO Discovery Service > Publication Finder</i>	26
Nuotolinė prieiga prie el. knygų	29
Atvirosios prieigos el. knygos	29
Naudota literatūra	31

Įvadas

Šiais laikais turime įvairių galimybių ieškoti ir skaityti knygas: galima rinktis spausdintines knygas arba skaityti jas kompiuterio, išmaniojo telefono ar elektroninės skaityklės ekrane.

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (toliau – Nacionalinė biblioteka) savo vartotojams siūlo įvairių formatų knygų, tačiau ne visi žino, kaip ir kur ieškoti elektroninių knygų, nes jos yra pasiekiamos įvairiais būdais.

Elektroninė knyga¹ (toliau – el. knyga) – neserialinis skaitmeninis licencijuotas arba nelicencijuotas dokumentas, kuriame vyrauja paieškai tinkamas tekstas ir kuris gali būti laikomas spausdintinės knygos (monografijos) analogu.

Aptarnaudami skaitytojus skaityklose, atsakydami į jų užklausas pastebėjome, kad dažniausiai jie nežino, kokias el. knygas galima skaityti, kaip jas rasti ir pan. Šios metodinės priemonės tikslas – supažindinti bibliotekos vartotojus su el. knygų, kurias Nacionalinė biblioteka yra įsigijusi iš Lietuvos ir užsienio leidėjų, paieškos būdais. Taip pat sužinosite apie atvirosios prieigos el. knygas ir apie prieigos prie reikiamos informacijos galimybes. Susipažinę su šia metodine priemone, įgysite žinių, kur ir kaip ieškoti el. knygų, kokių formatų jos gali būti, kaip jas skaityti ir kaip naudotis jomis nuotoliniu būdu.

Kiekviename šios metodinės priemonės skyriuje rasite informacijos ir vaizdinės medžiagos apie Nacionalinės bibliotekos prenumeruojamų ir atvirosios prieigos el. knygų paiešką ir skaitymo galimybes.

Lietuvos ir užsienio leidėjų el. knygų paieška Nacionalinėje bibliotekoje

Viso teksto el. knygų paieška priklauso nuo turimos pradinės informacijos. El. knygų paieška galima bibliotekų elektroniniuose kataloguose, duomenų bazėse, paieškos sistemose, leidyklų svetainėse pagal autorių, pavadinimą, knygos leidimo duomenis, dalyką ar temą. El. knygų arba jų kolekcijų taip pat galima rasti ir prenumeruojamose ar atvirosios prieigos duomenų bazėse. Šiame skyriuje sužinosite, kokias el. knygas, įsigytas iš Lietuvos ir užsienio leidėjų, galima rasti Nacionalinėje bibliotekoje ir kaip jas skaityti nuotoliniu būdu.

Nacionalinė biblioteka savo vartotojams siūlo Lietuvos ir užsienio leidėjų el. knygų. Nacionalinės bibliotekos prenumeruojamas ir įsigytas el. knygas galima rasti:

- portale www.ibiblioteka.lt;
- [Nacionalinės bibliotekos el. kataloge](#) arba [LIBIS suvestiniame kataloge](#);
- portale www.epaveldas.lt;
- viešosios prieigos el. išteklių archyve;

¹ LST ISO 5127: 2019. Informacija ir dokumentavimas. Pagrindai ir aiškinamasis žodynas, 3.3.3.10 apibrėžtis, p. 107, 2019 m.

- užsienio leidėjų *De Gruyter* ir *Taylor & Francis Group* duomenų bazėse; per paieškos sistemą *EBSCO Discovery Service*, pasirenkant *EBSCO* el. leidinių paieškos ir valdymo sistemą *Publication > Browse Database*.

Portalas www.ibiblioteka.lt

Nacionalinė biblioteka prenumeruoja lietuvių autorių ir į lietuvių kalbą išverstas el. knygas, jas rasite portale www.ibiblioteka.lt. Tai daugiausia grožinės literatūros el. knygos lietuvių kalba. Šiuo metu portale yra virš 2,7 tūkstančių el. knygų.

SVARBU. Jei norite skaityti el. knygas portale www.ibiblioteka.lt turite prie jo prisijungti. Jas gali skaityti registruoti Nacionalinės bibliotekos vartotojai, vartotojai, turintys galiojantį bendrą LIBIS skaitytojo pažymėjimą, arba vartotojai, užsiregistravę portale per elektroninės valdžios vartus.

Nacionalinės bibliotekos el. katalogas arba LIBIS suvestinis katalogas

Nacionalinės bibliotekos el. kataloge atlikę knygos paiešką, gautų rezultatų sąrašė prie bibliografinio įrašo galite matyti el. ištekliaus piktogramą – tai reiškia, kad tai el. knyga ir galėsite ją skaityti būdami bibliotekoje arba nuotoliniu būdu. LIBIS suvestiniame kataloge paieška yra analogiška, čia matysite visų Lietuvos viešųjų bibliotekų turimas knygas, tarp jų – ir el. knygas.

Portalas www.epaveldas.lt

Portale www.epaveldas.lt galite skaityti lietuvių literatūros klasiką: senosios (XIII–XVIII a.), naujųjų laikų (XIX ir XX a. I pusė) ir šiuolaikinės lietuvių literatūros klasiką. Daugiau informacijos apie lietuvių literatūros klasiką rasite [čia >](#).

SVARBU. Šiame portale el. knygos prieinamos laisvai, registracijos nereikia.

Viešosios prieigos el. išteklių archyvas (EIA)

El. ištekliai yra šalies kultūros paveldo dalis, kuri turi būti saugoma ateities kartoms taip pat, kaip dokumentai tradicinėse laikmenose. Nacionalinė biblioteka nuo 2002 m. kuria ir kaupia Lietuvos interneto svetainėse publikuotus el. išteklius – tinklalapius, periodinius leidinius, el. vaizdo ir garso dokumentus ir kt. el. išteklius.

SVARBU. El. išteklių archyve esančias el. knygas skaityti galite tik Nacionalinės bibliotekos Laisvalaikio skaitykloje (II aukštas) tam skirtame kompiuteryje, neturinčiame interneto ryšio.

Užsienio leidėjų *De Gruyter* ir *Taylor & Francis Group* duomenų bazės

Nacionalinė biblioteka yra įsigijusi leidėjų *De Gruyter* ir *Taylor & Francis Group* el. knygų socialinių ir humanitarinių mokslų temomis. Iš viso šiuo metu Nacionalinė biblioteka savo skaitytojams siūlo 33 el. knygas iš portalo *De Gruyter* ir 69 el. knygas iš *Taylor & Francis Group* ekonomikos, politikos, filologijos, menų, religijos, istorijos, teisės, filosofijos ir kitomis temomis.

Per paieškos sistemą *EBSCO Discovery Service*

Nacionalinės bibliotekos įsigytų užsienio el. knygų galima ieškoti ne tik leidėjų platformose, bet ir pasitelkiant bendrą paiešką prenumeruojamuose užsienio el. ištekliuose [EBSCO Discovery Service](#). Toliau supažindinsime su įvairiomis el. knygų paieškos galimybėmis.

SVARBU. Nacionalinės bibliotekos iš užsienio leidėjų įsigytas el. knygas gali skaityti tik registruoti Nacionalinės bibliotekos vartotojai arba vartotojai, turintys galiojantį bendrą LIBIS skaitytojo pažymėjimą ir Nacionalinėje bibliotekoje užsiregistravę portale www.ibiblioteka.lt. El. knygas skaitytojai gali skaityti Nacionalinės bibliotekos stacionariuose skaityklų kompiuteriuose arba prisijungę nuotoliniu būdu, naudodamiesi [EZProxy](#) paslauga. Daugiau informacijos rasite apsilankę adresu www.lnb.lt > Ištekliai > Duomenų bazės > Užsienio > [Naudokitės prenumeruojamomis duomenų bazėmis ne bibliotekoje](#).

El. knygas galėsite atsisiųsti į savo IT įrenginį arba skaityti internete.

El. knygų paieška portale www.ibiblioteka.lt

El. knygų galima ieškoti konkrečių bibliotekų el. kataloguose arba portale www.ibiblioteka.lt. Šiame skyriuje sužinosite, kaip ieškoti el. knygų portale www.ibiblioteka.lt.

Portalas www.ibiblioteka.lt vienija daugiau nei 70 Lietuvos viešųjų, valstybinės ir nacionalinės reikšmės bibliotekų. Šis portalas atveria patogesnes galimybes pasiekti reikalingą informaciją ar paslaugą vieno langelio principu. Šiame portale galima rasti lietuvių literatūros klasikos kūrinių iš portalo www.epaveldas.lt, lietuvių autorių ir į lietuvių kalbą išverstas el. knygas ir užsienio leidėjų el. knygas, kurias yra užsiprenumeravusi ar įsigijusi Nacionalinė biblioteka.

El. knygos paiešką portale www.ibiblioteka.lt galima atlikti pasirinkus paprastą arba išplėstinę paiešką.

Naudojant paprastą paiešką įvestas paieškos tekstas ieškomas autoriaus, antraštės, temos, pastabos, leidėjo, išleidimo vietos, serijos, UDK² laukuose bei el. knygos ir portalo www.epaveldas.lt dokumentų tekstuose.

Atlikus paprastą paiešką portale www.ibiblioteka.lt, gautą rezultatų sąrašą galima siaurinti, dešinėje pusėje pasirinkus filtrus pagal autorių, dokumento tipą, kalbą, tematiką, išleidimo būseną, dokumento formą, šaltinį. Ieškodami el. knygų sąrašą siaurinkite filtruodami *Išleidimo būseną – Išleistas* (žr. 1 pav. 1), *Dokumento forma – Elektroninis* (žr. 1 pav. 2). Jei norite skaityti dokumentus iš portalo www.epaveldas.lt, rinkitės filtrą *Šaltinis – E-Paveldas* (žr. 1 pav. 3), jei lietuvių autorių ir į lietuvių kalbą išverstas el. knygas – *El. knygų fondas* (žr. 1 pav. 4).

² UDK – mokslų sistematika grindžiama hierarchinė bibliotekinė ir bibliografinė tarptautinė klasifikacija, apimanti visą žinią, meną ir praktinę veiklą. Visus dokumentus skirsto į 10 pagrindinių klasių (nuo 0 iki 9). Šaltinis: *Visuotinė lietuvių enciklopedija*, Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2021 m. Prieiga internetu: <https://www.vle.lt/straipsnis/universalioji-desimtaine-klasifikacija>.

1 pav. Paieškos rezultatų siaurinimas portale www.ibiblioteka.lt

Atlikę paiešką portale www.ibiblioteka.lt, prie įrašo matysite portalo www.epaveldas.lt logotipą ir nuorodą *Prieiga internetu*. Pasirinkę šią nuorodą būsite nukreipti į portalo www.epaveldas.lt konkrečią el. knygą. Skaityti el. knygas portale www.epaveldas.lt gali visi skaitytojai, registracijos ir prisijungimo nereikia.

Portale www.ibiblioteka.lt rasite lietuvių autorių ir į lietuvių kalbą išverstas el. knygas, kurių licencijas yra įsigijusi Nacionalinė biblioteka. Prie šių el. knygų taip pat matysite nuorodą *Prieiga internetu*. Šiuo metu čia galima rinktis iš daugiau kaip 2700 el. knygų. Jei norite skaityti tik šias el. knygas, pagrindiniame portalo puslapyje galima rinktis nuorodą *El. knygos* arba atlikti išplėstinę paiešką. Pasirinkę nuorodą *El. knygos* matysite visas el. knygas, kurių licencijas Nacionalinė biblioteka turi įsigijusi (žr. 2 pav.).

2 pav. Lietuvių autorių ir į lietuvių kalbą išverstų el. knygų paieška portale www.ibiblioteka.lt

Išplėstinę el. knygų paiešką portale www.ibiblioteka.lt galima atlikti pagal autorių, antraštę, temą, UDK, ISBN³, ISSN⁴, ISMN⁵, leidėją, išleidimo vietą, seriją, dokumento temą. Įvestas paieškos tekstas ieškomas tuose paieškos laukuose ar šaltiniuose, kurie buvo užpildyti, atliekant paiešką. Paiešką galite tikslinti nurodydami, ar ieškote *visų žodžių*, *bet kurio iš žodžių* ar *tikslios frazės*, jungiant paieškos laukus naudoti loginius operatorius (*ne*, *ir*, *arba*). Ieškodami lietuvių autorių ir į lietuvių kalbą išverstų el. knygų pasirinkite filtrą *Dokumento forma – Elektroninis* ir *Elektroninė knyga – Pasiskolinti* (žr. 3 pav. 1), *El. knygų fondas* (žr. 3 pav. 2).

3 pav. Išplėstinė paieška, ieškant lietuvių autorių ir į lietuvių kalbą išverstų el. knygų portale www.ibiblioteka.lt

³ ISBN (*International Standard Book Number*) – tarptautinis standartinis knygos numeris, unifikuotas knyginės produkcijos identifikavimo kodas, kurį naudoja leidėjai, bibliotekos ir knygų prekybos organizacijos. Identifikuoja konkretų leidėją. Suteikiamas knygoms, brošiūroms, leidiniams Braille'io raštu, žemėlapiams, kalendoriams (su tekstu), elektroniniams dokumentams. Šaltinis: *Visuotinė lietuvių enciklopedija*, Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2021 m. Prieiga internetu: <https://www.vle.lt/straipsnis/isbn>.

⁴ ISSN (*International Standard Serial Number*) – tarptautinis standartinis serialinio leidinio numeris, tarptautinė standartinė serialinių leidinių numeracijos sistema. Šaltinis: *Visuotinė lietuvių enciklopedija*, Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2021 m. Prieiga internetu: <https://www.vle.lt/straipsnis/issn>.

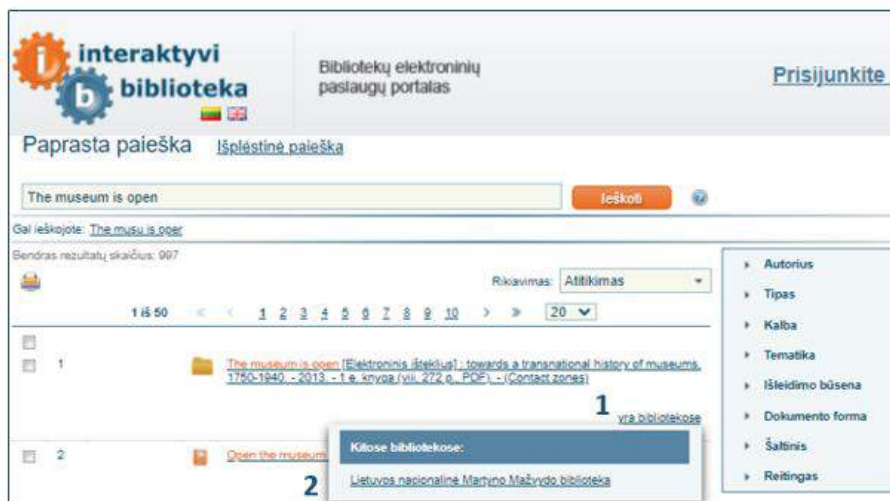
⁵ ISMN (*International Standard Music Number*) – tarptautinis standartinis muzikos leidinio numeris, unifikuotas muzikos leidinio identifikavimo kodas, kuris naudojamas leidyboje, bibliotekose, prekyboje. ISMN identifikuoja leidėją. Šaltinis: *Visuotinė lietuvių enciklopedija*, Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2021 m. Prieiga internetu: <https://www.vle.lt/straipsnis/ismn>.

Skaityti lietuvių autorių ir į lietuvių kalbą išverstas el. knygas galima visiems, turintiems Nacionalinės bibliotekos arba LIBIS skaitytojo pažymėjimą. Norint naudotis visomis portalo paslaugomis, reikia prie jo prisijungti. Jeigu neturite LIBIS skaitytojo pažymėjimo, galite užsiregistruoti portale www.ibiblioteka.lt dviem būdais: arba tik registruotis portale, arba užsisakyti skaitytojo bilietą ir kartu užsiregistruoti. Daugiau informacijos rasite [čia](#).

SVARBU. El. knygoms skaityti yra būtinas interneto ryšys. Visos portalo paslaugos pritaikytos ir mobiliems įrenginiams.

El. knygas pasiskolinti galima 14 dienų ir vienu metu skaityti dvi el. knygas. Naudojimosi jomis laikotarpį galima prasižesti du kartus po 14 dienų, jeigu jos nėra rezervuotos kito skaitytojo. Jei el. knygą pamiršite laiku grąžinti, pasibaigus skaitymo terminui ji bus grąžinta automatiškai. Jei pageidaujamos el. knygos laisvų licencijų nėra, galima ją rezervuoti. El. paštu būsite informuoti apie galimybę pasiskolinti el. knygą, kai kiti skaitytojai ją grąžins. Perskaitytą el. knygą galėsite reitinguoti, komentuoti, priskirti žymas.

Portale www.ibiblioteka.lt galima skaityti el. knygas, įsigytas iš užsienio leidėjų, tokių kaip *De Gruyter* ir *Taylor & Francis Group*. Atlikę paiešką portale www.ibiblioteka.lt, pasirinkę filtrą *Dokumento forma – Elektroninis*, gautų rezultatų sąrašė, pasirinkę el. išteklių, matysite nuorodą *Yra bibliotekose* (žr. 4 pav. 1). Pasirinkę ją, būsite nukreipti į Nacionalinės bibliotekos el. katalogą (žr. 4 pav. 2), kuriame matysite išsamią informaciją apie ieškomą el. knygą (žr. 4 pav. 3) ir aktyvią nuorodą į jos visą tekstą (žr. 4 pav. 4).

4 pav. Išsami informacija apie el. knygą, įsigytą iš užsienio leidėjų

Jei esate Nacionalinėje bibliotekoje ir naudojate terminaliniais kompiuteriais skaitykloje, el. knygą galėsite skaityti iš karto, paspaudę ant nuorodos. Jei esate Nacionalinėje bibliotekoje ir norite el. knygą skaityti iš savo IT įrenginio, turėsite prisijungti [nuotoliniu būdu](#). Jei nesate bibliotekoje – turėsite prisijungti nuotoliniu būdu (žr. skyrių *Nuotolinė prieiga prie el. knygų*).

El. knygų paieška Nacionalinės bibliotekos el. kataloge

El. knygos paiešką Nacionalinės bibliotekos el. kataloge galima atlikti pasirinkus paprastą arba išplėstinę paiešką. Nacionalinės bibliotekos el. kataloge atlikę paprastą paiešką, gautą rezultatų sąrašą kairėje pusėje galite grupuoti pagal dokumento tipą, kalbą, UDK, asmenvardį. Jei ieškote el. knygų – filtruokite pagal dokumento tipą *Elektroniniai ištekliai* (žr. 5 pav.).

The screenshot shows the search results page for the Lithuanian National Martynas Mažvydas Library. The search query is "Antraštė = "the museum"". The results are sorted by relevance, showing 16 items. The first four items are:

Tipas	Kiekis
Visi	16
Tekstinė medžiaga, sąrašinė	15
Elektroniniai ištekliai	1

The list of results includes:

- Aviacijos pradininko Lietuvoje Aleksandro Griškevičiaus muziejus Vieksniuose : [bukletas]. - 1996. - [1] lap., sulankst. [6] p.
- Dekoratavi lietišės mąkslas muzejs, 2002-2003. - 2004. - 39 p.
- The museum year. - Boston. 1965.
- The museum is open [Elektroninis išteklijs] : towards a transnational history of museums, 1758-1948. - 2013. - 1 e. knyga (vili. 272 p., PDF). -- (Contact zones)

5 pav. paieškos siaurinimas Nacionalinės bibliotekos el. kataloge

Nacionalinės bibliotekos el. kataloge išplėstinę paiešką galima atlikti pagal autorių, antraštę, seriją, dalyką, UDK indeksą, ISBN, ISSN, ISMN, leidėją, išleidimo vietą, išleidimo metus, bet kokį žodį, visatekstį dokumentą, ieškoti apie asmenį. Taip pat galima naudoti filtrus pagal dokumento tipą, kalbą, išleidimo šalį, katalogo dalį / kolekciją. Paiešką tikslinti galima nurodant, kokią informaciją esate įvedę: *frazės pradžia, visi žodžiai, bet kuris iš žodžių ar tiksli frazė*. Ieškodami el. knygų naudokite filtrą *Elektroniniai ištekliai* (žr. 6 pav.).

The screenshot shows the advanced search interface. The search query is "the museum is open". The search criteria are:

- Asmenvardis, kolektyvas: []
- Antraštė: the museum is open
- Serija: []
- Dalykas: []
- Apie asmenį: []
- UDK indeksas: []
- ISBN, ISSN, ISMN: []
- Šifras: []
- Leidėjas: []
- Išleidimo vieta: []
- Išleidimo metai: [] iki []
- Skryslis: []
- Bet koks žodis: []
- URL: []
- Visatekstis dokumentas: Nenurudytas, Verselis, Turinys, Ištrauka, Nuotrauka

The filters section shows the following settings:

- Formatas: []
- Kalba: []
- Išleidimo šalis: []
- Lietuva, Rusija, Jungtinės Valstijos, Vokietija, Lenkija, ...
- Elektroniniai ištekliai: [x]
- Katalogo dalis / kolekcija: []

6 pav. Išplėstinė paieška Nacionalinės bibliotekos el. kataloge

Atlikę paiešką ir pasirinkę el. išteklių, matysite visą informaciją apie el. knygą (žr. 7 pav.).

Rasta iš viso įrašų: 1

Grupuoti pagal dok. tipą

Tipas	Kiekis
Visi	1
Elektroniniai ištekliai	1

Eil. nr.	Įrašas
1	<p>Įrašo tipas: Elektroniniai ištekliai</p> <p>Antraštė: The museum is open [Elektroninis išteklis] : towards a transnational history of museums, 1750-1940 / ed. by Andrea Meyer, Benedicte Savoy</p> <p>Išleidimo duomenys: Berlin ; Boston : De Gruyter, 2013</p> <p>Apimtis: 1 e. knyga (viii, 272 p., PDF)</p> <p>Serija: Contact zones</p> <p>Pastabos: Visatekstį dokumentą galima skaityti tik bibliotekoje arba jungtis nuotoliniu būdu</p> <p>URL: Visas tekstas: https://doi.org/10.1515/9783110298826</p> <p>ISSN,ISBN,ISMN: 978-3-11-029882-6 (e. knyga)</p> <p>UDK: 069:7(091)(0.034.2) 7:069(091)(0.034.2)</p> <p>Tema: Dailės muziejai – Istorija</p> <p>Šifras: Bendrieji fondai : E.knyga</p>

7 pav. Išplėstinės paieškos rezultatas Nacionalinės bibliotekos el. kataloge

Jei esate Nacionalinėje bibliotekoje ir naudojate terminaliniu kompiuteriu skaitykloje, el. knygą galite skaityti iš karto, paspaudę ant nuorodos. Jei esate Nacionalinėje bibliotekoje ir norite el. knygą skaityti iš savo IT įrenginio, turite prisijungti [nuotoliniu būdu](#). Jei nesate bibliotekoje – turite prisijungti nuotoliniu būdu (žr. skyrių *Nuotolinė prieiga prie el. knygų*).

Lietuvių literatūros klasikos paieška portale www.epaveldas.lt

El. knygų galima rasti ir jas skaityti portale www.epaveldas.lt. Nacionalinė biblioteka skaitmenina lietuvių literatūros klasikos kūrinius, atlieka teksto atpažinimą bei rengia el. knygas įvairiais formatais. Šiuo metu portale publikuojami kūriniai išskirti atskiroje [e. klasikos bibliotekoje](#). Čia rasite senosios (XIII–XVIII a.), naujųjų laikų (XIX ir XX a. I pusė) ir šiuolaikinės lietuvių literatūros klasikos.

El. knygos paiešką portale www.epaveldas.lt galima atlikti pasirinkus nuorodą *E. klasikos paieška* arba naudojant paprastą ar išplėstinę paiešką (žr. 8 pav.). Atliekant paiešką rekomenduojame naudoti naršyklę *Mozilla Firefox*.

Lietuvos kultūros paveldo paieška

Europeana aggregator TRUSTED PARTNER

ePaveldas Bibliotekos • Muziejai • Archyvai

Įrašas:

Kolekcijos Partneriai **E. klasikos paieška** Patikslinti paieška

8 pav. Lietuvių literatūros klasikos paieška portale www.epaveldas.lt

Pasirinkus *E. klasikos paiešką*, ją galima atlikti pagal pavadinimą (žr. 9 pav. 1), autorių (žr. 9 pav. 2) ar vietovardį (žr. 9 pav. 3). Taip pat galima pasirinkti epochas (žr. 9 pav. 4), koku formatu norite skaityti el. knygą (žr. 9 pav. 5), kalbą (žr. 9 pav. 6).

9 pav. Lietuvių literatūros klasikos paieška portale www.epaveldas.lt

Jei ieškodami el. knygų naudosite paprastą ar patikslintą paiešką, gautame rezultatų sąraše naudokite filtrus siaurindami paiešką pagal įrašus: vaizdas, garsas, tekstas, dešinėje pusėje rinkitės filtrą *E. klasika*.

Lietuvių literatūros klasikos el. knygas galima skaityti EPUB⁶, MobiPocket⁷, PDF⁸, HTML⁹, TXT¹⁰ formatais. Skaityti el. knygas portale [www.epaveldas](http://www.epaveldas.lt) gali visi skaitytojai, registracijos ir prisijungimo nereikia.

⁶ EPUB – atvirojo standarto failo formatas, skirtas skaitmeninėms knygoms, sukurtoms Tarptautinio skaitmeninės leidybos forumo (IDPF). Šaltinis: *Online Dictionary for Library and Information Science*. Prieiga internetu: https://products.abc-clio.com/ODLIS/odlis_e.aspx.

⁷ Mobi– el.knygos formatas, kuris palaiko kelis el. knygų skaitymo įrenginius ir įtaisus. Šaltinis: *Sustainability of Digital Formats: Planning for Library of Congress Collections*. Prieiga internetu: <https://www.loc.gov/preservation/digital/formats/fdd/fdd000472.shtml>

⁸ PDF – universalus dokumentų vaizdavimo [formatas](#), tinkantis įvairioms operacinėms sistemoms. Jame panaudotas „PostScript“ formatas. Juo galima pateikti tekstinę ir grafinę informaciją. Duomenys laikomi suglaudinti. Failai su šio formato duomenimis vadinami PDF failais ir turi prievardį PDF. Šaltinis: *Enciklopedinis kompiuterijos žodynas* / Valentina Dagienė, Gintautas Grigas, Tatjana Jevsikova ; Matematikos ir informatikos institutas. – Vilnius : TEV, 2008. Prieiga internetu: <http://terminai.vlkk.lt/terminas/1447284>.

⁹ HTML – hiperteksto ženklinimo kalba, panaši į standartinę ženklinimo kalbą SGML, tačiau nėra tikrasis jos poaibis. Šaltinis: *Aiškinamasis anglų–lietuvių kalbų kompiuterijos terminų žodynas* [redagavo: Angelė Kaulakienė]. – Kaunas : Smaltija, 1997. – 366 p.

¹⁰ TXT failas yra standartinis tekstinis dokumentas, kuriame yra neformatuotas tekstas. Ją atpažįsta bet kokia teksto redagavimo arba tekstų apdorojimo programa, o ją taip pat gali apdoroti dauguma kitų programų. Šaltinis: *Wikipedia*. Prieiga internetu: https://en.wikipedia.org/wiki/Text_file

El. knygų paieška viešosios prieigos el. išteklių archyve (EIA)

El. knygų galima rasti ir viešosios prieigos išteklių archyve (EIA). Viešosios prieigos leidiniai į archyvą patenka nuolat. Kiekvienas leidėjas, išleidęs ir viešai paskelbęs leidinį, nepriklausomai, kokioje laikmenoje leidinys yra (CD, knyga, virtuali elektroninė laikmena ir kt.), pateikia Nacionalinei bibliotekai privalomojo egzemplioriaus identišką leidinio kopiją. Gautas privalomas leidinys įtraukiamas į valstybės leidinių bibliografinę, statistinę apskaitą, leidiniui sukuriama bibliografinis įrašas. Su el. išteklių leidėjais bei autoriais sudaromos sutartys, kuriose numatomos prieigos prie EIA patenkančių kopijų teisės. Šie ištekliai pateikiami internete, o su leidiniais, kurių autorių teisės riboja viešą prieigą, galima susipažinti tik Nacionalinės bibliotekos Laisvalaikio skaitykloje (II aukštas) tam skirtame kompiuteryje, neturiniame interneto ryšio. Gaunamos privalomai viešos prieigos el. knygos yra skelbiamos portale www.ibiblioteka.lt ir Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

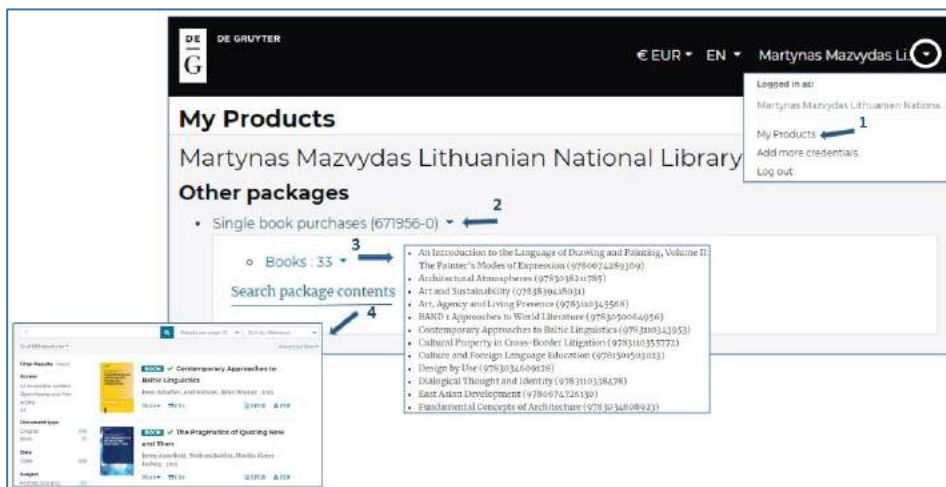
El. knygų paieška duomenų bazėje *De Gruyter*

Prie duomenų bazės galima prisijungti iš Nacionalinės bibliotekos kompiuterių adresu: www.lnb.lt > Ištekliai > Duomenų bazės > Užsienio > *De Gruyter*, arba suvedę interneto adresą www.degruyter.com. Nuotoliniu būdu prie šių knygų galima jungtis per EZProxy sąsają.

Duomenų bazėje *De Gruyter* pateikiamos viso teksto el. knygos socialinių ir humanitarinių mokslų temomis. Nacionalinės bibliotekos įsigytų [el. knygų sąrašas pateikiamas čia](#).

Taip pat visas Nacionalinės bibliotekos įsigytas el. knygas galima rasti duomenų bazės *De Gruyter* svetainėje, dešinėje pusėje pasirinkus nuorodą *MARTYNAS MAZVYDAS LITHUANIAN NATIONAL LIBRARY > MY PRODUCTS* (žr. 6 pav. 1). Pasirinkę *Single book purchases* (žr. 6 pav. 2) > *Books 33* (žr. 6 pav. 3), matysite el. knygų, kurias yra įsigijusi Nacionalinė biblioteka, sąrašą.

Pasirinkę nuorodą *Search package content* (žr. 10 pav. 4), taip pat matysite visas įsigytas el. knygas ir galėsite jas skaityti.

10 pav. Nacionalinės bibliotekos įsigytos el. knygos iš leidėjo *De Gruyter*

El. knygų paiešką duomenų bazėje *De Gruyter* atlikite naudodamiesi paprasta arba išplėstine paieška. Paprastą paiešką galima atlikti pagrindiniame *De Gruyter* paieškos lange pagal el. knygos pavadinimą, autorių, reikšminį žodį, dalyką, leidėją, ISBN, DOI¹¹. Paieška bus atliekama tarp visų leidinių reikšminių žodžių (žr. 11 pav.).

11 pav. Paprasta paieška duomenų bazėje *De Gruyter*

Atlikus paiešką, gautame rezultatų sąrašė kairėje pusėje rinkitės paieškos susiaurinimo kriterijus (*Filters Results*). Paiešką galima susiaurinti pagal prisijungimo tipą (*Access* (žr. 12 pav. 1), dokumento tipą (*Document type* (žr. 12 pav. 2), datą (*Date* (žr. 12 pav. 3), dalyką (*Subject* (žr. 12 pav. 4), leidėją (*Publisher* (žr. 12 pav. 5), kalbą (*Language* (žr. 12 pav. 6).

Norėdami skaityti *De Gruyter* el. knygas, kairėje puslapio pusėje esančioje pateikčių juostoje nustatykite *Visą prieigą* (*Access > All accesible content*) ir dokumento *Tipą* (*Document type*), pažymėkite *Books*. Paieškos lange bus rodomos el. knygos, prie kurių suteikiama prieiga. Dešinėje pusėje galima pasirinkti, kiek rezultatų lape (*Results per page* (žr. 12 pav. 7) norite matyti: 10, 20, 50 ar 100, kaip rezultatų sąrašė turėtų būti rikiuojama informacija pagal skyrių svarbą (*Sort by: relevansy* (žr. 12 pav. 8): pagal datą nuo seniausio iki naujausio skyriaus ir atvirkščiai; pagal skyrių pavadinimus A–Z arba Z–A (žr. 12 pav. 8).

¹¹ *Digital object identifier* (DOI, liet. skaitmeninio objekto identifikatorius) – nuolatinis skaitmeninis identifikatorius, suteikiamas objektui (tiksliau – intelektinės nuosavybės objektui) ir naudojamas jam skaitmeninėje erdvėje identifikuoti. Šaltinis: *Wikipedia*. Prieiga internetu: https://lt.wikipedia.org/wiki/Digital_object_identifier.

12 pav. Paieškos rezultatų siaurinimas duomenų bazėje *De Gruyter*

12 pav. Paieškos rezultatų siaurinimas duomenų bazėje *De Gruyter*

Išplėstinę paiešką duomenų bazėje *De Gruyter* galima atlikti pagal pavadinimą (žr. 13 pav. 1), autorių (žr. 13 pav. 2), DOI, ISBN ar ISSN (žr. 13 pav. 3). Galima pasirinkti filtrus: rasti dokumentą, kuriame yra (*Find documents containing*) bet kuris iš nurodytų kriterijų (*Any of specified terms*) arba visi nurodyti kriterijai (*All of the specified terms*) (žr. 13 pav. 4).

Dešinėje pusėje iš karto galima susiaurinti paiešką pagal šiuos kriterijus: dokumento metus (*Publication year* (žr. 13 pav. 5), dokumento tipą (*Document types* (žr. 13 pav. 6): straipsniai, knygos, skyriai, leidimai, žurnalai, internetinės nuorodos, internetinių nuorodų įrašai (*Articles, Books, Chapters, Issues, Journals, Online Reference Entries, Online References*), dokumento prieinamumą (*Document visibility* (žr. 13 pav. 7): įsigyti dokumentai (*Show licenced*), atvirosios ir laisvos prieigos dokumentai (*Show Open Access and free*), visi dokumentai (*Show all*), rezultatų pateikimą (*Display Rezults* (žr. 13 pav. 8). Ieškodami el. knygų, kurias yra įsigijusi Nacionalinė biblioteka, naudokite filtrus *Document types > Books* (žr. 13 pav. 6) ir *Document visibility > Show licenced* (žr. 13 pav. 7).

Taip pat šioje duomenų bazėje galima rasti atvirosios ir laisvos prieigos viso teksto el. knygų ir žurnalų ne tik socialinių ir humanitarinių, bet ir biomedicinos, technologijos, fizinių mokslų temomis. Ieškodami atvirosios prieigos el. knygų, rinkitės paprastą arba išplėstinę paiešką ir filtruokite prisijungimą (*Document visibility > Open Access and free access* (žr. 13 pav. 7).

The image shows the 'Advanced Search' interface of the De Gruyter database. It features a search form with several input fields and a sidebar for filters. The interface is annotated with numbers 1 through 8, indicating specific search criteria and filter options.

Advanced Search

Enter Search Terms

1 Document title

2 Author's family name

3 DOI, ISBN or ISSN

4 Find documents containing:

- Any of the specified terms
- All of the specified terms

5 Search

Add Filters

6 Publication year:

From To

7 Document types:

- Articles
- Books
- Chapters
- Issues
- Journals
- Online Reference Entries
- Online References

8 Document visibility:

- Show licensed
- Show Open Access and free
- Show all

Display Results

Result sort order:

- Relevancy
- Date - New to old
- Title - A to Z

13 pav. Išplėstinė paieška duomenų bazėje *De Gruyter*

Pasirinkus skaityti norimą el. knygą, pirma galima perskaityti knygos apžvalgą (*Overview* (žr. 14 pav. 1) ir turinį (*Content* (žr. 14 pav. 2)). Prieš pradėdant skaityti, galima atlikti informacijos paiešką pačioje el. knygoje, pasirenkant paieškos langelį apačioje, dešinėje pusėje, (žr. 14 pav. 3) ir įrašant reikšminius žodžius arba pavadinimus.

The screenshot displays the De Gruyter website interface. At the top, there is a search bar and navigation options for currency (EUR), language (EN), and user location (Martynas Mazvydas LT). The main content area features a book cover for "The Museum Is Open: Towards a Transnational History of Museums 1750-1940", edited by Andrea Meyer and Bénédicte Savoy. Below the cover, there are tabs for "OVERVIEW" and "CONTENTS". The "OVERVIEW" tab is active, showing a section titled "About this book" with a brief description and a "Reviews" section. The "CONTENTS" tab is also visible, showing a table of contents with entries like "Frontmatter", "Content", and "Towards a Transnational History of Museums. An Introduction". A sidebar on the right provides "Details" such as language, publisher, and audience, and "Formats" like "Electronic" and "Hardcover". A search bar is located at the bottom right of the page.

14 pav. El. knygos skaitymas duomenų bazėje *De Gruyter*

Atlikus paiešką pačioje el. knygoje, rezultatų sąrašė rodomi skyriai, kuriuose buvo rasta ieškoma informacija pagal įrašytus reikšminius žodžius ar pavadinimus. Ji yra pažymėta geltona spalva (žr. 15 pav.).

Filter Results	
Access	
All accessible content	
Open Access and free access	
All ☒	
Document type	
Chapter	15
Date	
Older	15
Subject	
Arts	15
Arts, general	15
Publisher	
De Gruyter	15
Language	
English	15

	<p>CHAPTER ✓ From Model Museum to the Fear of the Uhlán. Museum Relations between France and Germany during the Second Empire</p> <p>The Museum Is Open</p> <p>Andrea Meyer, Benedicte Savoy, Arnaud Bertinet 2014</p> <p>...Arnaud Bertinet From Model Museum to the Fear of the Uhlán Museum Relations between France and Germany during the Second Empire During France's Second Empire (1852-1876), a museum was seen as "a collection... ..As a consequence, an intense transnational exchange also evolved between France and Germany to the tragic events of 1870. 6 Arnaud Bertinet, La politique artistique du Second Empire... ..galerie du Belvédère, à Vienne, in: L'Artiste I, new period (1862), p. 244. 55 National Museums Central Library, manuscript O125 report from Both de Tauzia to the count de Nieuwerkerke about missions in Germany...</p> <p>More ▾ Cite PDF</p>
	<p>CHAPTER ✓ Art Beyond the Nation A European Vision for the National Gallery</p> <p>The Museum Is Open</p> <p>Andrea Meyer, Benedicte Savoy, Susanna Avery-Quash, Alan Crookham 2014</p> <p>...simplest way of doing this would be by presenting the pictures by school of origin and date; something that had been put into practice in those German galleries praised by Anna Jameson.9 The Example of Germany... ..developing in Europe, spearheaded by a number of Italian and German critics.11 In terms of museological debate, England looked abroad to the practices of sister institutions in France and especially in Germany... ..Waagen and Dyce may</p>

15 pav. Informacijos paieškos rezultatai el. knygoje pagal ieškomus reikšminius žodžius ar pavadinimus duomenų bazėje *De Gruyter*

De Gruyter el. knygas galima skaityti visas arba kiekvieną skyrių (*Content*) atskirai. Tiek visą el. knygą, tiek jos skyrius galima atsisiųsti PDF formatu į savo IT įrenginį arba skaityti internetu.

Norėdami skaityti el. knygą PDF formatu rinkitės PDF ženkliuką (žr. 16 pav. 1), esantį dešinėje pusėje po el. knygos viršeliu. Jei norite skaityti el. knygos skyrių, rinkitės PDF ženkliuką (žr. 16 pav. 3), esantį po kiekvienu skyriumi.

The Museum Is Open
Towards a Transnational History of Museums 1750-1940
 In: Contact Zones, 1
 Edited by: Andrea Meyer and Benedicte Savoy
 De Gruyter | 2014
 DOI: <https://proxy.lnb.lt:2085/10.1515/9783110298826>
 Citations: 5

FULL ACCESS
 ACCESS BROUGHT TO YOU BY
 MARTYNAS MAZVYDAS
 LITHUANIAN NATIONAL
 LIBRARY

Details
 Language: English
 Publisher: De Gruyter
 Copyright year: 2014
 Audience: Art historians, museologists, historians, cultural scholars, historians of science
 Pages:
 Front matter: 8
 Main content: 272
 Illustrations:
 Illustrations: 27
 Keywords: Art; museum; museum history; artifacts

Formats

OVERVIEW	CONTENTS
Frontmatter Free access PDF	i
Content Free access PDF	v
Towards a Transnational History of Museums. An Introduction Andrea Meyer and Bénédicte Savoy Content is available PDF	1

16 pav. El. knygos skaitymas duomenų bazėje *De Gruyter*

Atsisiuntus el. knygą PDF formatu, atsivers knyga, kurios viršutinėje juostoje galėsite tekstą pasididinti ar susimąžinti, atsispausdinti, išsisaugoti dokumentą ir kt. (žr. 17 pav.).

10.1515_9783110298826.31.pdf 6 / 14 67% + -

36 — Charlotte Schreier

Fig. 3: The Creek Court in the Crystal Palace in Sydenham, London, color lithography after a photograph by Philip Delamotte, 1854

17 pav. El. knygų skaitymas PDF formatu duomenų bazėje *De Gruyter*

Norėdami el. knygos skyrių skaityti internete, pasirinkite norimo skyriaus pavadinimą ir spauskite ant jo. El. knygos skyrius atsivers kitame lape (18 pav.). Visos el. knygos skaityti internete nėra galimybės (žr. 18 pav.).

The screenshot shows the De Gruyter online library interface for the book "The Museum Is Open" by Andrea Meyer and Bénédicte Savoy. The main content area displays the book title, authors, and a short introductory text. The text reads: "The time has come to call into question a historiographic construct. According to a widely-held opinion, museums since the nineteenth century have been loci for the construction of identity, mirrors of competing national cultures, products of national affirmation – to name just a few of the recent museum-historical research themes. No one would deny that at least since the French Revolution the museum per se has been in the grips of a powerful tide of national pathos.¹" Below this, a quote is visible: "The future museum should contain the development of the whole wealth of drawings, paintings, sculptures, and other monuments of art. [...] This will be a national monument. [...] France will extend its glory over all times and all the peoples of the world; the national museum will comprise a total of the most wonderful knowledge and will command the admiration of the whole".

On the right side of the interface, there is a "FULL ACCESS" button, a search bar, and a list of chapters under the heading "Chapters in this book (23)". The chapters listed are "Frontmatter", "Content", "Towards a Transnational History of Museums. An Introduction", and "The Ancient Near East in Storage. Assyrian Museum Objects as a...".

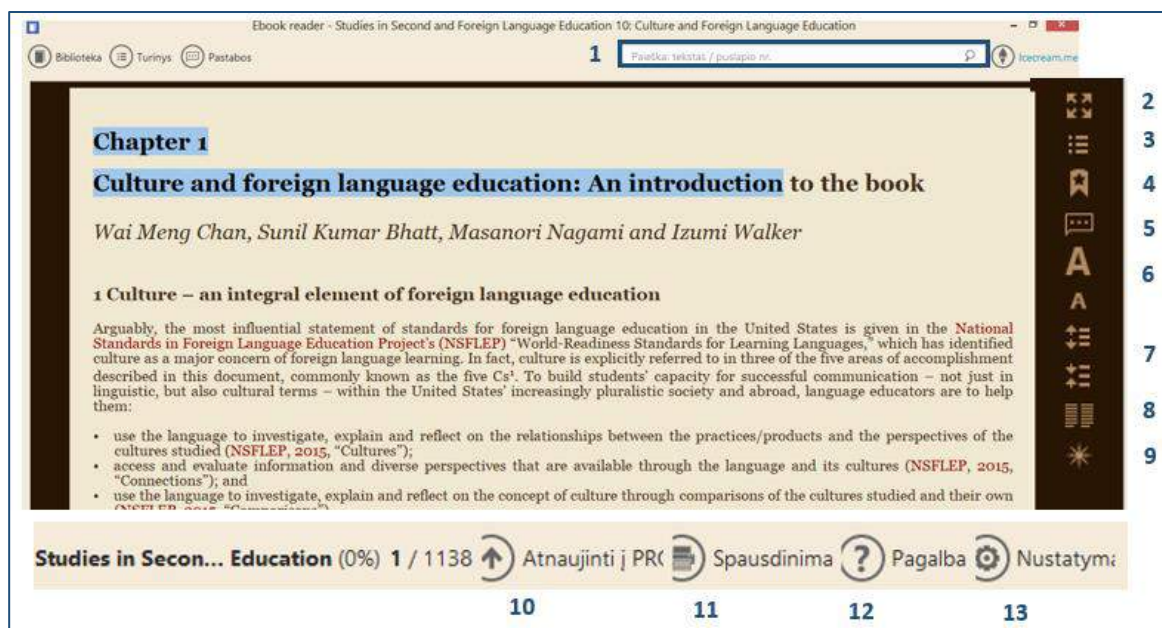
18 pav. El. knygos skyrius, skaitant internete duomenų bazėje *De Gruyter*

Taip pat visos el. knygos ar atskiros skyriaus nuoroda galima pasidalinti socialiniuose tinkluose, tokiuose kaip *Twitter*, *Facebook*, *LinkedIn*, *Reddit*, *WeChat*, ir atsisiųsti el. knygos bibliografinį aprašą ar cituoti jį įvairiais stiliais (MLA, APA, Harvard ir kt.). Šiuos ženkliukus rasite dešinėje pusėje po el. knygos viršeliu arba po kiekvienu el. knygos skyriumi (žr. 19 pav.).

The screenshot shows the De Gruyter online library interface for the book "The Museum Is Open" by Andrea Meyer and Bénédicte Savoy. The book cover is displayed on the left. The main content area shows the book title, authors, and a short introductory text. Below the text, there are social media sharing icons for Twitter, Facebook, LinkedIn, and WeChat. A citation tool is also visible, showing the book title and authors, and providing options to copy the citation in various styles (MLA, APA, Harvard, Chicago, Vancouver).

19 pav. El. knygos nuorodos dalijimosi būdai ir citavimas duomenų bazėje *De Gruyter*

Duomenų bazėje *De Gruyter* el. knygas galima skaityti ir EPUB formatu. Norint el. knygą skaityti šiuo formatu, reikia atsisiųsti nemokamą programą *EPUB skaitytuvą*, skirtą *Windows* programinei įrangai, atveriantį tokius failus, kaip, pvz., *Icecream Ebook Reader*. Su *Icecream Ebook Reader* programa galima susikurti skaitmeninę biblioteką savo kompiuteryje, kurią naudojant galima atlikti paiešką pačioje el. knygoje (žr. 20 pav. 1), el. knygos tekstą perjungti į viso ekrano režimą (žr. 20 pav. 2), peržiūrėti turinį (žr. 20 pav. 3), žymėti žymes (žr. 20 pav. 4), rašyti pastabas (žr. 20 pav. 5), padidinti ar sumažinti šrifto dydį (žr. 20 pav. 6), padidinti arba sumažinti tarpus tarp eilučių (žr. 20 pav. 7), pakeisti peržiūros režimą (žr. 20 pav. 8), pakeisti foną (žr. 20 pav. 9). Taip pat galima atnaujinti *Icecream Ebook Reader* versiją (žr. 20 pav. 10), el. knygą atsispausdinti (žr. 20 pav. 11), naudotis pagalba (žr. 20 pav. 12), pakeisti nustatymus (žr. 20 pav. 13).

20 pav. El. knygos skaitymas duomenų bazėje *De Gruyter* EPUB formatu

Jei esate Nacionalinėje bibliotekoje ir naudojate terminaliniu kompiuteriu skaitykloje, el. knygas iš duomenų bazės *De Gruyter* galėsite skaityti iš karto. Jei esate Nacionalinėje bibliotekoje ir norite el. knygą skaityti iš savo IT įrenginio, turite prisijungti [nuotoliniu būdu](#). Jei nesate bibliotekoje – turite prisijungti nuotoliniu būdu (žr. skyrių *Nuotolinė prieiga prie el. knygų*).

El. knygų paieška duomenų bazėje *Taylor & Francis Group*

Prie duomenų bazės galima prisijungti iš Nacionalinės bibliotekos kompiuterių adresu: www.lnb.lt > Ištekliai > Duomenų bazės > Užsienio > Taylor & Francis Group, arba suvedę interneto adresą www.taylorfrancis.com. Nuotoliniu būdu prie šių knygų galima jungtis per [EZProxy](#) sąsają.

Duomenų bazėje pateikiamos viso teksto el. knygos socialinių ir humanitarinių mokslų temomis. Nacionalinės bibliotekos įsigytų [el. knygų sąrašą rasite čia](#) >

Norėdami atlikti el. knygų paiešką duomenų bazėje *Taylor & Francis Group*, naudokitės paprasta arba išplėstine paieška. Paprastą paiešką galima atlikti pagal el. knygos pavadinimą, autorių, reikšminį žodį, dalyką, ISBN. Paieška bus atliekama tarp visų leidinių reikšminių žodžių. Taip pat paiešką galima atlikti atskirai pagal dalyką (temą), pasirinkus nuorodą *Subjects* (žr. 21 pav.).

21 pav. Paieška duomenų bazėje *Taylor & Francis Group* pagal temą (*Subjects*)

Norėdami atlikti išplėstinę paiešką, rinkitės *Advanced Search*. Paiešką galima atlikti pagal pavadinimą (*Title* (žr. 22 pav. 1)), autorių (*Author* (žr. 22 pav. 2)) ar reikšminį žodį (*Keyword* (žr. 22 pav. 3)). Jei norite įrašyti daugiau informacijos, pvz., daugiau autorių ar kitą informaciją, naudokite pluso ženkliuką (*Add Title* (žr. 22 pav. 4)).

22 pav. Išplėstinė paieška duomenų bazėje *Taylor & Francis Group*

Atlikus paiešką, gautą rezultatų sąrašą galima siaurinti pagal prieinamą turinį (*Content I have access to* (žr. 23 pav. 1)), dalyką (*Subject* (žr. 23 pav. 2)), leidimo galimybes (*Availability* (žr. 23 pav. 3)), leidinio datą (*Publication Date* (žr. 23 pav. 4)), metus, leidyklą (*Imprint* (žr. 23 pav. 5)), autorių (*Authors* (žr. 23 pav. 6)). Ieškodami Nacionalinės bibliotekos įsigytų el. knygų, rinkitės licencijuotos prieigos filtrą (*Licensed Content*). Taip pat galėsite peržiūrėti prieinamų el. knygų santraukas (*Abstract* (žr. 23 pav. 7)).

The screenshot shows the Taylor & Francis Group search interface. The search term is 'the drama'. The results are filtered to show 10 books and 43 chapters. The left sidebar contains filters for 'Content I have access to', 'AVAILABILITY', 'SUBJECT', 'PUBLICATION DATE', 'IMPRINT', and 'AUTHORS'. The main results list includes 'The Drama of Social Life' and 'Job's Body and the Dramatised Comedy of Moralising'. A callout box highlights a snippet from 'Shakespeare'.

23 pav. Paieškos siaurinimas duomenų bazėje *Taylor & Francis Group*

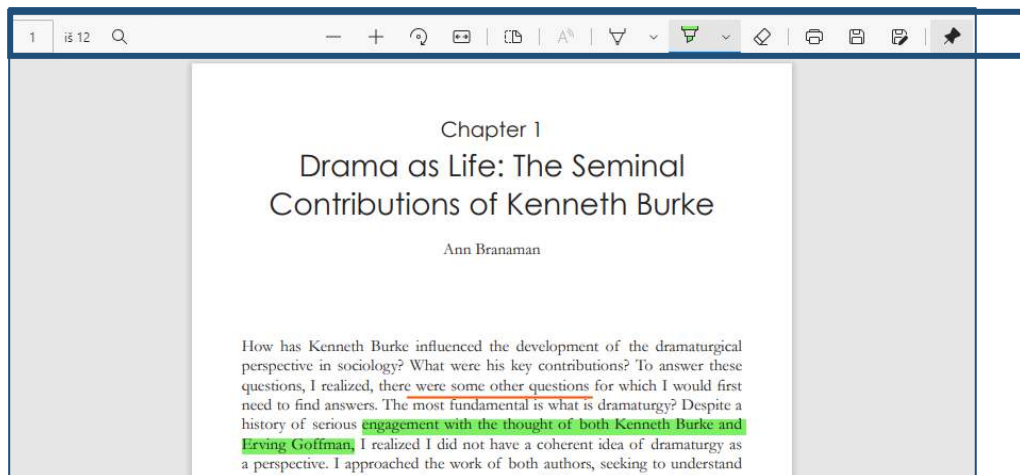
Šioje duomenų bazėje galima rasti atvirosios ir laisvos prieigos viso teksto el. knygų ir žurnalų ne tik socialinių ir humanitarinių, bet ir biomedicinos, technologijos, fizinių mokslų temomis. Ieškodami atvirosios prieigos el. knygų, rinkitės paprastą arba išplėstinę paieškas ir filtruokite prisijungimą pasirinkdami *Content: I have access to > Open Access*. Gautame rezultatų sąrašė atvirosios prieigos el. knygos bus pažymėtos ženkliuku .

Pasirinkus norimą el. knygą, ją visą arba jos skyrius galima atsisiųsti PDF formatu (*Download* (žr. 24 pav. 1) į savo IT įrenginį arba skaityti internete (*Read Online* (žr. 24 pav. 2)). Prieš atsisiunčiant ar pradant skaityti galima susipažinti su el. knygos santrauka (*Abstract* (žr. 24 pav. 3) ir turiniu (*Table of Content* (žr. 24 pav. 4)).

The screenshot shows the book page for 'The Drama of Social Life' by Charles Edgley. The page includes a book cover, title, author, and edition information. It also features an abstract, a table of contents, and options to download or read online. The abstract text reads: 'Whatever else they may be doing, human beings are also and always expressing themselves whenever they are in the awareness of others. As such, the metaphor of life as theater - of people playing roles to audiences who review them and then coordinate further action - is an ancient idea that has been resurrected by social scientists as an organizing simile for the...'. The table of contents shows 'Chapter | 12 pages' and 'Introduction | By Charles Edgley'. There are buttons for 'FULL ACCESS', 'DOWNLOAD', and 'READ ONLINE'.

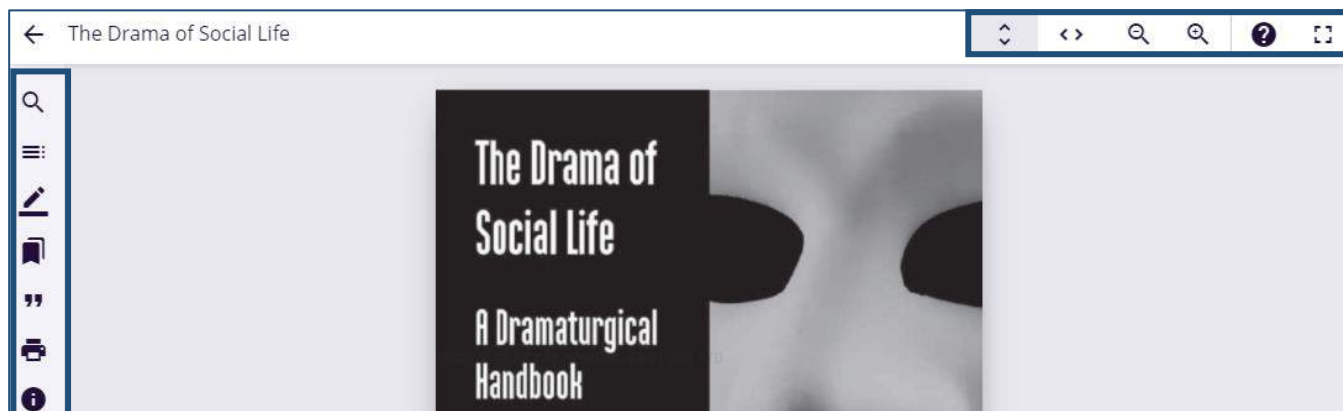
24 pav. El. knygų skaitymas duomenų bazėje *Taylor & Francis Group*

Atsisiuntus el. knygą PDF formatu (*Download*), viršutinėje įrankių juostoje galima atlikti paiešką pačioje el. knygoje pagal reikšminius žodžius ar pavadinimus, tekstą pasididinti ar susimažinti, pasirašyti pastabas ar užsidėti žymes, jas ištrinti, tekstą atsispausdinti ar išsisaugoti (žr. 25 pav.).

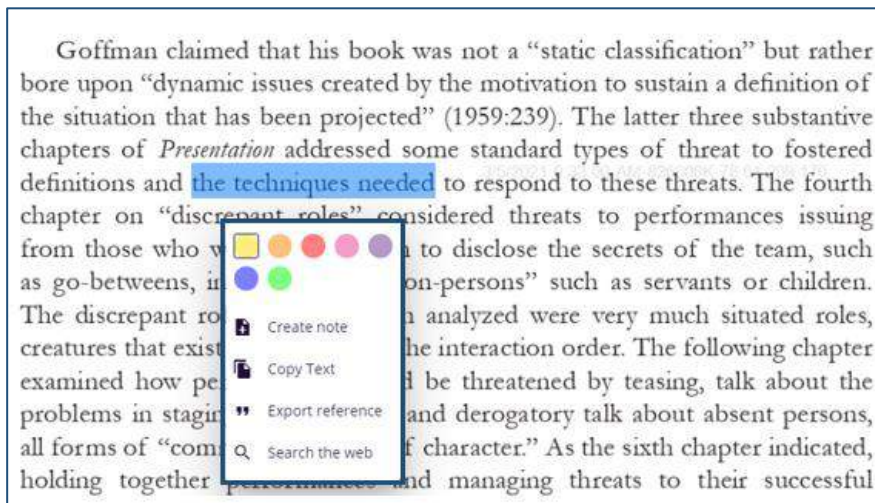
25 pav. El. knygų skaitymas PDF formatu iš duomenų bazės *Taylor & Francis Group*

Pasirinkus *Skaityti internetu (Read Online)* atsivers el. knyga, kurios kairėje pusėje esančioje įrankių juostoje galima atlikti paiešką pačioje el. knygoje pagal reikšminius žodžius ar pavadinimus, peržiūrėti turinį, pasirašyti pastabas, užsidėti žymes, eksportuoti bibliografinį aprašą į bibliografinių nuorodų tvarkymo programas *Endnote* ar *Refworks* (mokamos programos), atsispausdinti ir sužinoti knygos informaciją (ISBN, leidėją, knygos tiražą). Įrankių juostoje dešinėje pusėje galima el. knygą pasididinti ar susimažinti, vartyti puslapius, peržiūrėti pagalbą ir kt. (žr. 26 pav.).

26 pav. El. knygų skaitymas internetu duomenų bazėje *Taylor & Francis Group*

Skaitant el. knygą, pažymėjus tekstą galima rašyti pastabas (*Create note*), kopijuoti norimą tekstą (*Copy text*), eksportuoti bibliografinį aprašą į *Refworks* ar *Ednote* programas (*Export reference*) ir ieškoti žodžio ar frazės internete (*Search the Web*). Tekstą galima žymėti įvairiomis spalvomis (žr. 27 pav.).

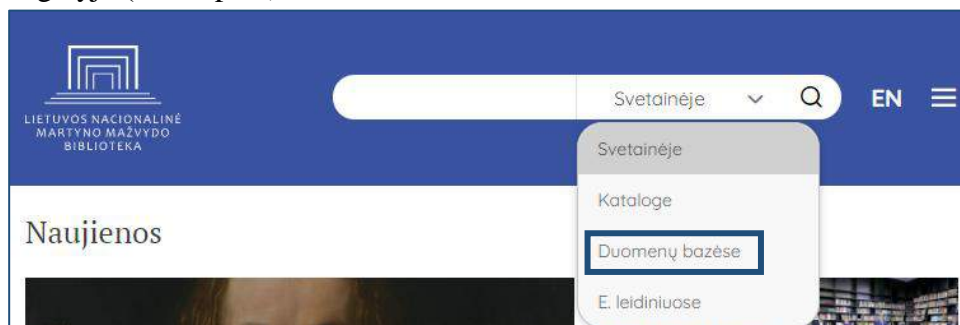
27 pav. Teksto žymėjimas duomenų bazėje *Taylor & Francis Group*

Jei esate Nacionalinėje bibliotekoje ir naudojate terminaliniu kompiuteriu skaitykloje, el. knygas iš duomenų bazės *Taylor & Francis Group* galite skaityti iš karto. Jei esate Nacionalinėje bibliotekoje ir norite el. knygą skaityti iš savo IT įrenginio, turite prisijungti [nuotoliniu būdu](#). Jei nesate bibliotekoje – turite prisijungti nuotoliniu būdu (žr. skyrių *Nuotolinė prieiga prie el. knygų*).

El. knygų paieška per *EBSCO Discovery Service > Publication Finder*

El. knygas galima rasti per *EBSCO Discovery Service* paieškos sistemą. Ši sistema leidžia vieno langelio principu atlikti informacijos paiešką visose Nacionalinės bibliotekos prenumeruojamose užsienio duomenų bazėse ir atvirosios prieigos ištekliuose.

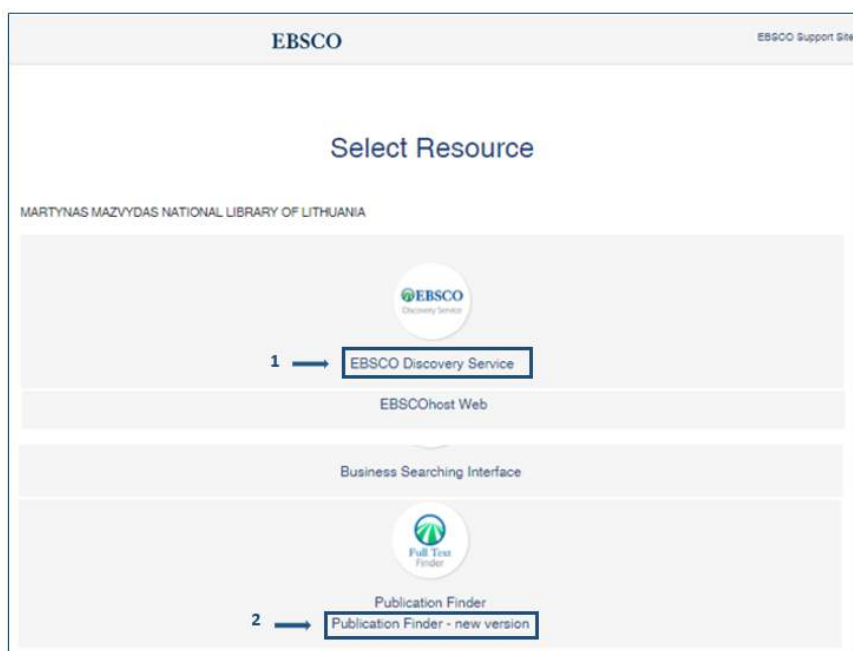
EBSCO Discovery Service paieškos sistema yra įdiegta Nacionalinės bibliotekos interneto svetainės www.lnb.lt dešiniajame viršutiniame kampe esančiame paieškos langelyje. Spustelėjus prie paieškos ženkliuko rodyklę, išsiskleis meniu, pasirinkite *Duomenų bazėse* ir įrašykite ieškomą žodį paieškos langelyje (žr. 28 pav.).

28 pav. *EBSCO Discovery Service* paieškos sistema Nacionalinės bibliotekos svetainėje

Taip pat prie *EBSCO Discovery Service* paieškos sistemos galima prisijungti iš bibliotekos kompiuterių šiuo adresu: www.lnb.lt > Ištekliai > Duomenų bazės > Užsienio > *EBSCO Publishing*.

Atsivėrusiame *EBSCO* paieškos lange rinkitės arba nurodą *EBSCO Discovery Service* (žr. 29 pav. 1), arba *Publication Finder – new version* (žr. 29 pav. 2).

29 pav. El. knygų paieška per *EBSCO Discovery Service* sistemą

Jei naudosite *EBSCO Discovery Service*, atsivėrusiame lange, viršuje, kairėje pusėje rinkitės nuorodą *Publications* (žr. 30 pav.).

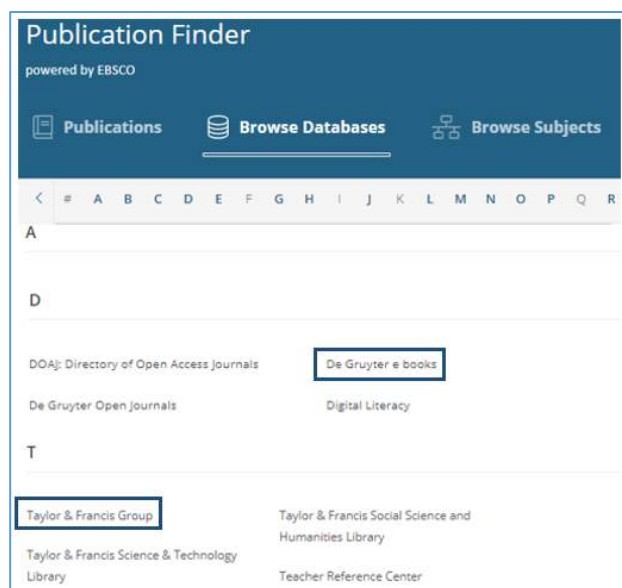
30 pav. El. knygų paieška per *EBSCO Discovery Service > Publications*

EBSCO el. leidinių paieškos ir valdymo sistemoje *Publication Finder* rasite Nacionalinės bibliotekos įsigytas el. knygas iš užsienio leidėjų. Norėdami skaityti duomenų bazių *De Gruyter* ir *Taylor & Francis Group* el. knygas, rinkitės nuorodą *Browse Database* (ieškoti duomenų bazėse) (žr. 31 pav.).

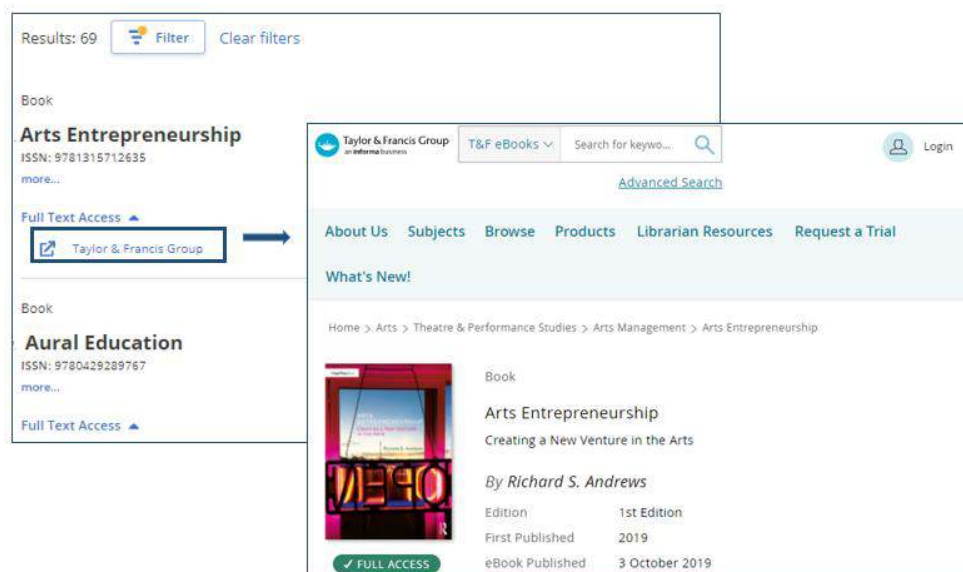
31 pav. El. knygų paieška *EBSCO* el. leidinių paieškos ir valdymo sistemoje *Publication Finder*

Pagal abėcėlę susiraskite ir pasirinkite duomenų bazę *Taylor & Francis Group* arba *De Gruyter e books* (žr. 32 pav.).

32 pav. El. knygų iš duomenų bazės *Taylor & Francis Group* arba *De Gruyter e books* paieška *EBSCO* el. leidinių paieškos ir valdymo sistemoje *Publication Finder*

Paspaudę ant šių nuorodų matysite, kiek el. knygų yra įsigijusi Nacionalinė biblioteka. Jei ieškote *Taylor & Francis Group* el. knygų, pasirinkę šio leidėjo knygas matysite, kad Nacionalinė biblioteka yra įsigijusi 69 el. knygas. Pasirinkę norimą el. knygą iš sąrašo ir paspaudę ant *Taylor & Francis Group* nuorodos, būsite nukreipti į šią el. knygą. El. knygą galima skaityti internetu arba atsisiųsti PDF formatu į savo IT įrenginį (žr. 33 pav.).

33 pav. El. knygos iš duomenų bazės *Taylor & Francis Group* paieška *EBSCO* el. leidinių paieškos ir valdymo sistemoje *Publication Finder*

Analogiškai galėsite atlikti paiešką ir skaityti el. knygas iš duomenų bazės *De Gruyter e books*. Apie el. knygų skaitymo galimybes žiūrėkite skyriuose: *El. knygų paieška duomenų bazėje De Gruyter* ir *El. knygų paieška duomenų bazėje Taylor & Francis Group*.

Nuotolinė prieiga prie el. knygų

El. knygas iš užsienio duomenų bazių galima skaityti ir nuotoliniu būdu. El. knygas gali skaityti tik registruoti Nacionalinės bibliotekos vartotojai arba vartotojai, turintys galiojantį bendrą LIBIS skaitytojo pažymėjimą ir užsiregistravę Nacionalinėje bibliotekoje per portalą www.ibiblioteka.lt.

Nacionalinės bibliotekos prenumeruojamus el. išteklius, tarp jų ir el. knygas, rasite Nacionalinės bibliotekos svetainėje adresu: www.lnb.lt > Ištekliai > Duomenų bazės > [Užsienio](#). Visi el. ištekliai, kuriuos galima naršyti namuose, pažymėti piktograma 🏠.

Norėdami prisijungti nuotoliniu būdu prie Nacionalinės bibliotekos įsigytų užsienio duomenų bazių, el. knygų ir kitų el. išteklių, naudokitės *EZProxy* paslauga, kurią rasite apsilankę www.lnb.lt > Ištekliai > Duomenų bazės > Užsienio > [Prenumeruojamos duomenų bazės virtualiems vartotojams](#) arba paspaudę nuorodą [Prisijungti](#). Čia įvedę savo skaitytojo pažymėjimo numerį, bibliotekos prenumeruojamas užsienio duomenų bazes galėsite naršyti ne bibliotekoje. Prisijungę rinkitės nuorodas: *Duomenų bazės De Gruyter el. knygos* arba *Duomenų bazė Taylor Francis eBooks*. Taip pat el. knygų galima ieškoti per *EBSCO Discovery Service* > *Publication Finder* > *Browse Database* > *De Gruyter e books* arba *Taylor & Francis Group*.

Atvirosios prieigos el. knygos

El. knygų rasite ir atvirosios prieigos ištekliuose. Atviroji prieiga – tai nemokama ir laisva prieiga, kuri leidžia visiems ieškoti, skaityti, dalintis, cituoti ir nekomerciniais tikslais naudoti įvairią elektroninę

mokslinę literatūrą: el. knygas, straipsnius, disertacijas, konferencijų pranešimus, tyrimų duomenis ir kitą publikuotą ir nepublikuotą medžiagą. Atvirosios prieigos dokumentai žymimi atrakintos spynelės ženklu .

Nacionalinė biblioteka turi [susistemintą tinklalapį](#), kuriame rasite informacijos apie atvirosios prieigos išteklius: el. knygas, el. žurnalus, atvirosios prieigos ir mokslo duomenų talpyklas, mokslo išteklius. Čia rasite el. knygų įvairiomis mokslo temomis. Siūlome toliau išvardytas el. knygų platformas.

[OAPEN](#) (*Open Access Publishing in European Networks*). OAPEN fondas yra pelno nesiekianti organizacija, įsikūrusi Olandijoje, Nacionalinėje bibliotekoje Hagoje. Ši platforma skirta atvirajai prieigai prie knygų ir recenzuojamų knygų. Čia rasite atvirosios prieigos visateksčių akademinių knygų humanitarinių ir socialinių mokslų temomis. El. knygas galima atsisiųsti visas ir skaityti PDF formatu. Skaityti el. knygos skyriais nėra galimybės.

[Cambridge University Press](#). Kembridžo universiteto leidykla leidžia daugybę mokslinių tyrimų monografijų, akademinių vadovėlių, knygų profesionalams ir daugybę knygų, skirtų magistrantams. Čia rasite atvirosios prieigos visateksčių el. knygų įvairiomis temomis. El. knygas galite atsisiųsti ir skaityti skyriais PDF ir HTML formatais. Taip pat galima atsisiųsti el. knygas į *Kindle* skaityklę, *Google Drive*, *Dropbox*.

[DOAB](#) (*Directory of Open Access Books*). Atvirosios prieigos knygų katalogas, kuriame pateikiamos visatekstės el. knygos įvairių mokslų temomis. El. knygas galima atsisiųsti visas ir skaityti PDF formatu. Skaityti el. knygos skyriais nėra galimybės.

[Knowledge Unlatched](#). Tai atvirosios prieigos platforma, kurios tikslas – suteikti bibliotekoms ir mokslininkams daugiau galimybių atrasti ir naudotis atvirosios prieigos turiniu. Čia rasite daugiau nei 20 000 atvirosios prieigos knygų įvairiomis temomis: architektūros, meno, biografijų ir autobiografijų, verslo ir ekonomikos, komiksų, kompiuterijos, maisto gamybos, dramos, dizaino, fotografijos, švietimo, sveikatos, sodininkystės ir kt. Čia galite susikurti savo paskyrą, kurioje galėsite išsaugoti Jums patikusias el. knygas, grupuoti jas pagal žymes, rašyti pastabas ir pan. El. knygas galima skaityti internete arba atsisiųsti PDF formatu.

[MRU eBooks](#). Mykolo Romerio universiteto atvirosios prieigos knygos. Čia rasite atvirosios prieigos visateksčių akademinių knygų humanitarinių, socialinių ir tikslųjų mokslų temomis. El. knygas galima skaityti arba atsisiųsti PDF formatu.

[Project MUSE ebooks](#). Atvirosios prieigos visatekstės el. knygos įvairiomis temomis. El. knygas skyriais galima skaityti internete arba atsisiųsti PDF formatu.

SVARBU. Atvirosios prieigos ištekliais galima naudotis laisvai, nuotolinio prisijungimo nereikia.

Naudota literatūra

1. ***Aiškinamasis anglų–lietuvių kalbų kompiuterijos terminų žodynas*** / [redagavo : Angelė Kaulakienė]. – Kaunas : Smaltija, 1997. – 366 p.
2. ***Enciklopedinis kompiuterijos žodynas*** / Valentina Dagienė, Gintautas Grigas, Tatjana Jevsikova ; Matematikos ir informatikos institutas. – Vilnius : TEV, 2005. – 388 p. : iliustr.
3. **LST ISO 5127: 2019. Informacija ir dokumentavimas. Pagrindai ir aiškinamasis žodynas, 3.3.3.10 apibrėžtis**, p. 107, 2019 m.
4. ***Lietuvos Respublikos terminų bankas*** [interaktyvus], [žiūrėta 2021 m. gegužės 7 d.]. Prieiga internetu: terminai.vlkk.lt.
5. ***Online Dictionary for Library and Information Science*** [interaktyvus], [žiūrėta 2021 m. gegužės 7 d.]. Prieiga internetu: https://products.abc-clio.com/ODLIS/odlis_e.aspx.
6. ***Visuotinė lietuvių enciklopedija***. Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2021 m. [interaktyvus], [žiūrėta 2021 m. gegužės 7 d.]. Prieiga internetu: <https://www.vle.lt>.
7. ***Wikipedia*** [interaktyvus], [žiūrėta 2021 m. gegužės 7 d.]. Prieiga internetu: https://lt.wikipedia.org/wiki/Digital_object_identifier.